

Romantische liefde in september

Een uitgewerkt thema CKV in de praktijk

Al in een vroeg stadium hebben docenten van het Thijcollege in Oldenzaal ingezien dat er van hen als docent in de tweede fase van het voortgezet onderwijs 'andere' vaardigheden verwacht gingen worden. Als proefproject CKV startte deze school aan het begin van dit schooljaar met het 'septemberproject' met als thema: 'Romantische liefde'. Een verslag van een (geslaagd) experiment.

Joke Klumper

In september van het schooljaar 1996-1997 begon het Thijcollege in Oldenzaal, ter voorbereiding op de tweede fase, een project waarbinnen een uitgewerkt CKV1-thema voor 5 vwo wordt gegeven. Twee ontwikkelingen op het Thijcollege hebben bijgedragen tot de ideeën rond CKV1 en de totstandkoming van dit vakoverstijgende project van de talen en de kunstvakken. De eerste was de organisatie van de culturele activiteiten zoals die op het college al jaren plaatsvonden. Naast de verplichte culturele activiteiten voor de diverse jaarlagen, voortvloeiend uit de lessen, hadden we het zogenaamde CAT, dat is: Cultureel Abonnement Thijcollege. Het bestaat hieruit, dat de leerlingen een abonnement kopen voor tien voorstellingen. Naast vier eigen producties kochten we zes theateervoorstellingen in, die op school werden gegeven. Jammer genoeg liep de belangstelling voor het CAT terug, vooral bij de bovenbouwleerlingen. Bovendien vonden we zelf deze vorm van kennismaken met cultuur te consumptief, te vrijblijvend. We zochten daarom naar een invulling van het culturele programma voor de bovenbouw waarbij de leerlingen het gevoel krijgen, dat ze er

iets aan hebben, of er, op een of andere manier, actiever bij betrokken zijn.

De tweede ontwikkeling gold de veranderingen die in het onderwijs gaande zijn vanaf de basisvorming in september 1993. Er was onder ons personeel behoefte aan scholing om in die veranderingen mee te gaan, gericht op een minder centrale rol van de docent en een meer zelfstandig lerende leerling. In 1994 ontstond het begrip 'half NC' (= de halve les niet centraal staan van de docent), een opgave voor het hele personeel. Daaruit vloeide een aantal scholingsconcepten voort, waaronder vier middagen met als onderwerp 'Literatuur in de vernieuwing'.

De docenten van de talen en de kunstvakken stoeiden met de ontwikkelingen binnen taal- en cultuuronderwijs in de tweede fase. Aan de orde kwam onder meer het leesdossier, maar ook werd CKV1 geïntroduceerd. Deze bijeenkomsten resulteerden onder andere in de afspraak een thema uit te proberen waaraan alle betrokken vakken zouden meewerken.

Het 'septemberproject'

In aansluiting op deze tweede ontwikkeling vond in het begin van het nieuwe schooljaar het zogeheten 'septemberproject' plaats. Zes projectweken in de derde klassen en 5 vwo, gericht op 'zelfverantwoordelijk' leren en 'motivatie'. Dit met het aanstaande studiehuis voor ogen. Uitgangspunten

voor dit 'septemberproject' waren:

- De school gaat niet 'op zijn kop', dus: geen grote organisatorische ingrepen. Het rooster blijft in principe hetzelfde; een enkele aanpassing is wel mogelijk.
- Er komt een 'studiewijzer', waarin wordt aangegeven welke leerstof doorgewerkt moet worden, wat de bijdragen van de leraar zijn en wat de leerlingen in en buiten de les hebben te doen.

De groep 'Literatuur in de vernieuwing' vond dat een CKV1-experiment. Zo ontstond overleg over het eerste thema, waarin de doelstellingen van CKV1 zijn ondergebracht. We zijn ervan uitgegaan dat elke vakdocent op zijn eigen vakgebied een bepaald onderdeel van het thema behandelt. Hij/zij is immers de deskundige op dat terrein. Er is een centraal thema afgesproken: 'Romantische liefde'. Naast overleg over de invulling van dit thema bij de diverse vakken zijn er afspraken gemaakt over variatie in werkvormen. Om de samenhang tussen de verschillende kunstonderdelen te bewaken en het geheel in historisch perspectief te brengen, kwam er gedurende deze zes weken een apart CKV1-uur.

Opzet van het project

Doel van het vak CKV1 is oriëntatie op culturele en kunstzinnige aspecten. Daarbij letten wij op twee componenten, in de SLO-uitwerking aangeduid als de domeinen 'culturele activiteiten' en 'kennis over kunst en cultuur'. Bij het thema 'Romantische liefde' werden betrokken de vakken Nederlands, Engels, Frans, Duits, tekenen/handvaardigheid en muziek. Zij besteedden naast een aandeel in het ene uur CKV1, alle in de eigen tijd één uur per week aan het thema, Frans en Duits uiteraard alleen wanneer leerlingen deze vakken in hun keuzepakket hadden.

Hoe werkt dit nu?

Bij de betrokken vakken komen onderwerpen aan de orde die met het centrale thema te maken hebben. Per vak verzamelt de leerling alle informatie in een dossiermap. Die bestaat uit een tweeringsmap met per deelnemend vak een tabblad waarachter taaksheets, lesbrieven, kopieën en aantekeningen, (thuis) uitgevoerde opdrachten en reacties op voorgaande lessen, eigen (creatief) werk zoals opstellen, verslagen, tekeningen, foto's, krantenknipsels, opgeschreven gedachten en reacties met betrekking tot het onderwerp. In het CKV1-uur komen de volgende onderdelen aan de orde – en dat gebeurt door middel van opdrachten en onderzoek –: historische achtergronden/perspectief, zodat de leerling een goed beeld krijgt van de periode van de Romantiek. Voorts proberen we relaties – overeenkomsten en verschillen – vast te stellen tussen de in de diverse vakken aan de orde gekomen onderwerpen. Die onderwerpen worden uiteraard in eerder genoemd historisch perspectief geplaatst. En ten slotte is het CKV1-uur ervoor om een verslag te maken waarin de eigen waardering en ontwikkeling beschreven worden.

Hoe wordt een en ander beoordeeld?

Per vak krijgt de leerling, voor het betreffende dossiergedeelte, een cijfer. De beoordeling van het CKV-gedeelte gebeurt door de CKV-docent en één van de andere docenten (naar keuze).

Afronding

Het vak Nederlands heeft gedurende deze periode met 5 vwo een poëzieproject uitgevoerd rond het thema. Ter afsluiting van het hele 'septemberproject' is er een avond georganiseerd waarop de dichter Jean Pierre Rawie op school kwam, voordroeg uit zijn werk en daarover vertelde. Op deze avond gaf ook het vak muziek een presentatie

van de in de CKV-lessen aan de orde gekomen onderwerpen. Bovendien organiseerden we een tentoonstelling van de over CKV gemaakte folders, een van de verwerkingsopdrachten van het aparte CKV-uur. De culturele activiteit was zo als onderdeel van het lesprogramma opgenomen. Tot tevredenheid van leerlingen en collega's! ■

Waarom zou u
deze advertentieruimte
niet benutten?
Het is de beste
mogelijkheid om
een gerichte doelgroep
direct te bereiken!
Neem voor exacte
afmetingen, aanleverings-
voorwaarden,
data en prijzen contact op
met:

drs. A. van de Akker
De Schietspoel 1
5051 DL Goirle
(013) 534 60 93.
e-mail: arie.hettie@pi.net

Adverteren?